

[Leonhard Hansen.]

fornødne Antal egnede arbejdsløse Personer er til Stede, eller at der eventuelt fra andre Fag kan stilles fornøden egnet Arbejdskraft til Raadighed. Der er Raaderum for, at saadanne Personer, hvis fulde Arbejdskraft er nødvendig for Virksomhedens forsvarlige og økonomiske Drift, ikke omfattes af Arbejdsdelingen, ligesom der er regnet med Undtagelser, hvor Ordningen maa befrygtes at ville medføre en Forringelse af Afsætningsmulighederne. Der er formentlig Grundlag for en hensynsfuld og retfærdig Fordeling for saavel Arbejdere som Arbejdsgivere.

Forslaget giver Anvisning paa, at Arbejdsfordeling kan finde Sted saavel ved Nedsættelse af den daglige Arbejdstid som ved ugentlige Fridage, alternerende Arbejdssystemer o. s. v., og jeg vilde mene, at man i Ferietiden ligeledes vil kunne forlænge Ferien adskillige Steder.

Jeg vil gerne udtale min Tilfredshed med den Sammensætning, man har givet Arbejdsfordelingsnævnet. Naar Repræsentanter for saavel Arbejdere som Arbejdsgivere er med, skulde Sagkundskaben jo være til Stede, ligesom ethvert Spørgsmaal skulde kunne belyses effektivt, naar Nævnet kan tilkalde særlige sagkyndige, hvor Sagkundskaben ikke allerede er tilstrækkelig repræsenteret.

Loven paalægger Organisationerne at foretage de nødvendige Forundersøgelser af Mulighederne for og Virkningerne af Fordelingen. Det bliver ikke nogen helt let Opgave, og jeg tvivler om, at det vil kunne lade sig gøre inden det Tidspunkt, der er fastsat for Lovens Ikrafttræden. Men det gaar vel i Orden. En betydelig Fordel mener jeg det er, at generelle Ordninger ogsaa er bindende for de uden for Organisationerne staaende Virksomheder. Konkurrencemulighederne og Arbejdsvilkaarene maa naturligvis være ens inden for samme Omraade.

Jeg finder det rigtigt, at Nævnet faar Beføjelse til at kræve nye Forhandlinger optaget, hvor det skønnes, at den gennemførte Arbejdsdeling ikke længere er tilfredsstillende, eller at Fordelingen ikke er i Overensstemmelse med Loven, ligesom der fra Nævnets Side kan fastsættes Regler for Fordelingen saadanne Steder, hvor man eventuelt ønsker at sabotere denne Lov, dog saaledes, at Nævnet ikke kan gennemføre nogen Ordning, hvorved Nedsættelsen af Arbejdstiden overskrider Halvdelen, eller som medfører en sammenhængende Ledighed paa mere end 12 Dage. Jeg udtaler Haabet

om, at en saadan Nedsættelse kun maa ske undtagelsesvis, idet det for den største Part af Arbejderne vil betyde, at det bliver dem umuligt blot tilnærmelsesvis at overholde indgaaede Forpligtelser.

Jeg gaar nemlig ud fra, at ikke alle Arbejdsgivere er saa kulante som f. Eks. Aarhus Oliefabrik, som efter Samraad med Arbejderne har nedsat Arbejdstiden til det halve for sine ca. 1 000 Arbejdere, men hvor Ledelsen forhøjede Lønnen, saaledes at den for voksne mandlige Arbejdere nu er ens for alle Fag, nemlig 54 Kr. pr. Uge. For kvindelige Arbejdere og Ungarbejdere er der ligeledes lavet en ensartet Lønsats. Jeg er naturligvis klar over, at adskillige Firmaer ikke er i Stand til at gøre noget lignende; jeg har blot villet nævne Aarhus Oliefabrik, fordi jeg finder det paaskønnesværdigt, at Firmaet og Arbejderne ved Imødekommenhed fra begge Sider har opnaaet denne Ordning.

Af overordentlig Betydning finder jeg Bestemmelsen om, at Nævnet kan bestemme, at Overarbejde ikke maa finde Sted paa Omraader, hvor Loven om Forbud mod Overarbejde ikke gælder. Overarbejde under de nuværende Forhold er en Utilbørlighed, og jeg gaar ud fra, at Nævnet vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at ogsaa Værkstedsledere, tilsynsførende o. lign. maa holdes borte fra Overarbejde. Det vil maaske blive svært at faa overholdt, men alle maa med i Ordningen. I denne Situation, hvor Arbejderne mere eller mindre frivilligt gaar ud i delvis Ledighed, vil de mere end før have vanskeligt ved at forstaa Nødvendigheden af, at nogen udfører Overarbejde — der bliver sikkert arbejdsløse nok at tage af.

Jeg har haft Opmærksomheden henvendt paa Arbejde i kontinuerlig Drift efter Døgn driftsloven. Lovforslaget nævner intet om dette Arbejdsforhold, men i Bemærkningerne til Lovforslaget gør Socialministeren opmærksom paa, at man har overvejet at søge ophævet den bestaaende Adgang til under visse Forhold at arbejde paa forlænget Tid i Døgn driftsvirksomheder, men at man har ment at burde overlade dette Spørgsmaal til Nævnet. Jeg udtaler Haab om, at Nævnet ikke alene beskæftiger sig med Spørgsmaalet om den forlængede Arbejdstid i Døgn drift, men ogsaa med den almindelige Arbejdstid, hvor det sikkert uden Vanskelighed kunde ordnes med et Skift mere.

Bestemmelsen om, at det paahviler Arbejdsfordelingsnævnet at gøre Indstilling til Regeringen om saadanne Foranstaltninger af administrativ eller lovmæssig Karakter